

NADĚJE

Časopis Nadace pro
transplantace kostní dřeně
a Českého národního
registru dárců dřeně

www.kostnidren.cz

**ZAPIŠTE SE NĚKOMU
DO ŽIVOTA!**

DMS KOSTNIDREN na číslo 87777

Zapište se někomu do života!

Televize Nova se letos rozhodla již podruhé podpořit Český národní registr dárců dřeně. Poprvé se do projektu zapojila v roce 2002. Tehdy se podařilo díky kampani, která šla ruku v ruce s náročnou prací dobrovolníků, lékařů, pracov-

níků nemocnic a dárcovských center i Nadace pro transplantace kostní dřeně, zvýšit zájem o vstup do registru natolik, že se ho podařilo naplnit na tři roky dopředu. Zaregistrovali se nejen ti, jež kampaň přes obrazovky oslovila, ale také desítky zaměstnanců naší televize. Jednu z našich kolegů, která tehdy do registru vstoupila, dokonce vybrali jako vhodnou dárcyni, a ona se tak navždy někomu zapsala do života.

Od první vlny kampaně již uplynulo téměř deset let a nastala chvíle, kdy je potřeba pomoci znovu. Proto jsme za podpory našich tváří a partnerů připravili šest spotů, v nichž se objevilo 18 osobností, známých z obrazovky televize Nova. Kampaň nese příznačný název Zapište se někomu do života! Všem, kteří se na jejím vzniku podíleli, bych tímto rád poděkoval. Věřím, že se nám podaří minulý úspěch zopakovat, nebo dokonce překonat. Každý život, který se podaří zachránit, za to úsilí totiž stojí.

Jan Andruško
generální ředitel TV Nova

První krok nazýváme rozhodnutí

Rekordní počet dárců kostní dřeně, vyhledaných díky Českému národnímu registru dárců dřeně, i rekordní množství provedených odběrů krvevorných buněk na plzeňském Hematologicko-onkologickém oddělení dává sice mnohým ne-

mocným naději na uzdravení, avšak zároveň ukazuje, jak nutná je široká podpora transplantčního programu u veřejnosti.

Pořád platí, že každý čtvrtý nemocný svého dárce nenajde. To nelze přehlédnout, a proto potřebujeme zvýšit počet dobrovolníků zapsaných v registru dárců dřeně. U našich sousedů v Německu již vstoupily do registru téměř čtyři miliony osob, tj. každý dvacátý občan. U nás je to zatím jen každý dvoustý osmdesátý. Jsme sice největším registrem a jediným akreditovaným registrem ve východní Evropě, jen zatím nemáme tolik zdrojů jako Německo. Ale pevně věříme, že dokážeme brzy víc!

Nyní pracujeme na rozšíření registru dárců kostní dřeně. S pomocí TV Nova vstoupilo do našeho registru dárců kostní dřeně přes pět tisíc dobrovolníků. Jsme zvědaví, jaký ohlas přinese kampaň nyní.

Vladimír Koza
primář Hematologicko-onkologického oddělení Fakultní nemocnice Plzeň

Pomoci může skutečně každý

Když před téměř dvěma desítkami let zakládala Nadace pro transplantace kostní dřeně Český národní registr dárců dřeně, svítila naděje na uzdravení stovkám nemocných. Program transplantací kostní dřeně se v zahraničí rozvíjel od začátku

70. let minulého století a teprve na přelomu 80. a 90. let dostali šanci na život první pacienti v naší zemi. Do té doby u nás lidé s poruchami tvorby krve umírali. V prvním roce své činnosti získal plzeňský registr 572 dobrovolníků. Nyní čítá přes 36 tisíc jmen a je největší databází svého druhu v České republice. Díky němu se provádí ve světě neuvěřitelně jedno procento všech transplantací kostní dřeně.

Posílám Nadace pro transplantace kostní dřeně je financovat vyšetřování vzorků krve lidí, vstupujících do registru dárců. Tato vyšetření se u nás i ve světě provádějí jen díky podpoře široké veřejnosti. Každá koruna, kterou získáme, pomůže k záchraně života. Může to být u nás nebo i jinde na světě. A naopak. Díky lidem zapsaným v zahraničních registrech se zvyšují šance na uzdravení i našim pacientům. Pomoci může skutečně každý – vstupem do registru nebo finanční pomocí.

Renata Jenšíková
Nadace pro transplantace kostní dřeně

Je důležité překonat své hranice a udělat něco, co bych normálně třeba ani neudělala

Jednou z nejvýraznějších tváří kampaně TV Nova je moderátorka televizního zpravodajství Lucie Borhyová. Právě ona patří mezi osobnosti, které velmi pečlivě zvažují, s jakým projektem své jméno spojí. V případě Českého národního registru dárců dřeně ani nebylo třeba ji přemlouvat. Téma ji oslovilo natolik, že při setkání s vyléčenými pacienty při zahájení kampaně Lucii spontánně vytryskly slzy. Poté se začala o problematiku dárcovství kostní dřeně sama více zajímat.

Lucie Borhyová

Jste jednou z 18 tváří kampaně. Proč jste se rozhodla do kampaně zapojit?

Je důležité podporovat dobré projekty, které mají smysl a které mohou přinést viditelné výsledky. Podpora dárcovství kostní dřeně je

jedním z nich, protože může pomoci někomu zachránit to nejcennější, co má, lidský život. To, že se člověk zapojí a stane se součástí kampaně, je to nejmenší, co může udělat. Čím víc lidí se do registru zapiše, tím větší je šance na záchranu lidského života.

Řekla jste o sobě, že nejste moc statečná a že máte z lékařů strach. Dokážete svůj strach překonat?

Je pravda, že nemocniční prostředí obecně v oblíbě nemám, jehel a lékařských zákroků se bojím, asi jako většina lidí. Sama sobě jsem ale účasti v kampani Zapište se někomu do života! dokázala, že člověk může své hranice překonat. Zatím jsem do kampaně přispěla jen tím, že jsem natočila spot, ale chystám se do registru vstoupit. Studovala jsem si, co všechno je pro to potřeba udělat, a vím, že nejdřív je potřeba nechat si odebrat vzorek krve a vyplnit dotazník. Teprve časem se uvidí, jestli to budu já, kdo dostane příležitost dřeně darovat. Víím, že to nemusí vyjít, protože je hodně faktorů, které mohou dárcovství znemožnit. A taky víím, že to bolí, ale když si uvědomím, že když svůj strach překonám, můžu někomu na světě zachránit život, jsem rozhodnuta to udělat.

Co vás přesvědčilo k tomu, abyste o vstupu do registru začala uvažovat?

Jak už jsem říkala, zatím jsem se ještě nezapsala, ale udělám to v rámci akce, kdy se do registru bu-

dou zapisovat zaměstnanci televize Nova. A co mě přesvědčilo? Příběhy dvou lidí, Karly Haškové a Otto Kobyláka, kteří podstoupili transplantaci kostní dřeně. Setkali jsme se s nimi na tiskové konferenci ke kampani. Jejich vyprávění o tom, jak jim život zkomplikovala těžká nemoc a oni teď jen díky tomu, že někdo ten strach překonal a zapsal se jim do života tím, že jim kostní dřeně daroval, žijí plnohodnotný život, mě dojala. Po tomto setkání jsem si plně uvědomila, že je důležité překonat své hranice a udělat něco, co bych normálně třeba ani neudělala.

Tisková konference k zahájení kampaně

Co byste vzkázala těm, kdo se podobně jako vy bojí a zápis do registru zvažují?

Nechtěla bych nic vzkazovat, to je silné slovo, a každý se musí rozhodnout sám za sebe, ale pokud je někdo na vážkách, ať si zkusí ty opravdové příběhy přečíst nebo poslechnout. Je to sice spojené s bolestí a nepřijemnými věcmi, ale ty brzy odezní a někdo jiný bude díky jejich statečnosti žít a to je na tom to nejkrásnější.

Zachránit lidský život musí být úžasné

Když je člověku devatenáct, má pocit, že mu patří celý svět. Karla Hašková z Františkových Lázní pracovala jako servírka a koketovala s představou, že se stane modelkou. I po šestnácti letech, které od té doby uplynuly, lehce uvěříte, že ji mohl čekat úspěch na přehlídkových molech, kde příležitostně módu předváděla.

Zničehonic se její růžový svět naprosto zhroutil. „Vedla jsem takový bezstarostný život. Sportovala, chodila s kamarádkami na diskotéky. Najednou se mi začaly dělat modřiny na rukou a na nohou. Zpočátku jsem tomu nevěnovala pozornost, protože za den až dva zase mizely. Jenže jsem cítila obrovskou únavu, nemohla jsem vyjít schody. Protože jsem velký strašpytel, k lékaři jsem nešla, dokud jsem nepřestala vidět na jedno oko,“ vrací se ve vzpomínkách Karla.

Pak už to nabralo rychlé obrátky. Na očním oddělení Chebské nemocnice potvrdili nejen krvácení do sítnice, ale také důvod všech potíží: obrovské snížení počtu červených krvinek. Následoval převoz na Hematologicko-onkologické oddělení FN Plzeň. „Tam mi vysvětlili, že mám těžkou aplastickou anémii. To byl šok. Nikdy jsem nebyla vážněji nemocná. Zpočátku mne nemoc ale příliš neomezovala. Každý měsíc jsem jezdila na transfuzi, mohla jsem žít, jak jsem žila.“

Karlin zdravotní stav se však zhoršoval, nasazená léčba příliš nezabrala, a tak ji lékaři připravovali na to, že bude muset podstoupit transplantaci kostní dřeně. Dlouho se bránila, čekala na zázrak. „Zázraky se přece stávají. Já nejsem v pravém slova smyslu věřící, ale jsem přesvědčená, že někdo je se mnou, a když mi bylo špatně a úzko, tak jsem k němu promlouvala. Představuji si, že můj anděl strážný je takový andílek roztomilý,“ svěřuje se.

Zázrak se sice stal, ale musela ještě leccos překonat. Stále častěji pobývala na hematologicko-onkologickém oddělení. Párkrát ji tam její přítel, nynější už manžel Zdeněk, přinesl doslova v náručí. S transplantací nakonec souhlasila, a když se našel vhodný dárcce, byla připravená. „Měla jsem už termín. Mí blížící mi byli obrovskou oporou, ale věděla jsem, jak je můj stav nesmírně trápí. Dodávala jsem jim odvalu, že všechno zvládneme. Předtím než jsem měla odjet do Plzně, jsem si přála se Zdeňkem obejít naše oblíbená místa. Když vážně onemocníte, najednou jako kdyby se vám otevřely oči. Vnímáte, jak úžasně svítí slunce a stromy jsou krásně barevné,“ říká Karla.

Den před plánovaným nástupem do plzeňské nemocnice přišel šok v podobě telegramu, že se transplantace odkládá. Dárce buď nezastihli, nebo si to rozmyslel. „Ještě teď mám nezaujeté kůži. Tak dlouho jsem odolávala, a když jsem se rozhodla, se všemi se rozloučila a svitlo mi světýlko naděje, že mi někdo zachrání život, najednou zhaslo.“ Ale Karlin andělíček strážný ji trápit nenechal. Pracovníkům Českého národního registru dárců kostní dřeně se podařilo najít nového dárce až za oceánem. „Byla jsem nadšená! Přemýšlela jsem o člověku, který

mi dřevě věnuje, jaký asi je, jak žije,“ vyznává se Karla. Přesně 23. března 2005 se podruhé narodila a tento den také slaví jako své druhé narozeniny. „Je to strašně zvláštní, úžasný pocit, protože vám po kapkách přichází do těla nový život. Pak už jen čekáte. Druhý, třetí den, jestli tělo začne fungovat a začnou se tvořit zdravé krevní buňky,“ vzpomíná. K velké radosti všech se to povedlo.

Než Karla na transplantaci nastoupila, začala si psát deník. V úvodu si vypsala, co by ještě chtěla v životě dosáhnout. Pak si zapisovala každý den od transplantace. Jak probíhal, jak se cítila. Jsou tam zaneseny i všechny zdravotní komplikace, které ji postihly. „Deník mám doma v nočním stolku, ale příznám se, že nemám sílu ho otevřít. Nevadí mi o tom povídat, ale číst si v něm nemůžu,“ prozrazuje se slzami v očích.

Po dvou měsících přijela konečně domů a po čase se zas pomalu začala zapojovat do běžného života. Cvičila, kamarádce hlídala malého chlapečka. A přišla další rána. „Bylo mi hrozně špatně. Motala se mi hlava, měla jsem pocit, že se mi zvětšuje. Myslela jsem si nejdřív, že mi nastydly dutiny, protože mám malého skútra, na kterém ráda jezdím. Přidaly se ovšem i výpadky paměti,“ svěřuje se Karla. Jednalo se o cystu v mozkové komoře, kterou museli operovat plzeňští neurochirurgové. Po kraniotomii, otevření lebky, se Karle mírně rozestupují švy mezi lebečními kostmi. Bere to však sportovně. Pěšinku ve vlasech si začala česat, aby nic vidět nebylo.

Nyní je její zdravotní stav dobrý. „Po třech měsících jezdím na kontrolu červených krvinek, kterých jsem vždycky měla tak strašně málo. Teď jich mám zase pro změnu trochu víc. Mám také mírně vyšší tlak, ale jinak se cítím fantasticky,“ vyznává se.

Letos se provdala za svého dlouholetého přítele, který jí byl po celá léta obrovskou oporou. Chodí cvičit, stará se o domácnost, zahrada. Pomáhala kamarádce v cukrárně a teď

se rozhlíží po nějakém stálém zaměstnání. „Každý den si teď snažím udělat hezký, protože byly noci, kdy jsem se bála usnout, že už se ráno neprobudím. Vyhýbám se lidem, kteří jsou plni závidosti a zloby. Toho špatného jsem už poznala hodně. A samozřejmě se snažím pomáhat Nadaci pro transplantace kostní dřeně, protože já jsem se uzdravila a další na to čekají,“ uzavírá Karla Hašková.

Můžete ji potkat ve Františkových Lázních, jak roznáší časopisy Naděje, rozmlouvá s lidmi o tom, co prožila a jak jsou potřební dárci kostní dřeně. Divčině, kterou také čeká transplantace, dodávala odvalu. Podpořit chce i nábor dárců. „Bratr je profesionální hasič, proto jsem mezi nimi rozhodila sítě, aby se jeho kolegové také do registru přihlásili. Protože zachránit jeden lidský život musí být něco úžasněho a já jsem za to neznámému dárci tak vděčná,“ uzavírá své povídání Karla Hašková.

DMS KOSTNIDREN

na číslo **87777**

cena SMS je **30 Kč**

nadace obdrží **27 Kč**

DMS ROK KOSTNIDREN

na číslo **87777**

cena SMS je každý měsíc **30 Kč**

nadace obdrží každý měsíc **27 Kč**

konto nadace:

04343043/0300

Neváhali, přijeli a darovali...

... od května do října 2011 kostní dřeň neznámému nemocnému. Děkujeme.

Vlastislav Šebö
33 let, Havířov,
technik kvality,
pravidelný dárcce krve

Lucie Čermáková
34 let, Soběslav,
učitelka mateřské
školy

Josef Fiala
42 let, Klatovy,
profesionální hasič,
pravidelný dárcce krve

Martin Malaska
23 let, Štěpánov
u Olomouce, pokladní
rychlého občerstvení,
dárcce krve

Karla Vysoudilová
32 let, Olomouc,
asistentka advokátní
kanceláře, dárcyně
krve

Nina Urbánková
26 let, Plzeň, dětská
lékačka, dárcyně
krevních destiček

Lucie Farská
33 let, Radvanice
u Trutnova,
kontrolorka výroby,
dárcyně krve

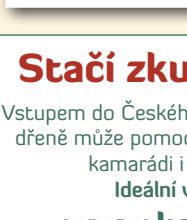
Vladimíra Berková
40 let, Pelhřimov,
kuchařka, pravidelná
dárcyně krve

Vratislav Budín
36 let, České
Budějovice,
farmaceut, pravidelný
dárcce krve

Lucie Urbanová
32 let, Vichová nad
Jizerou, prodavačka
hraček, dárcyně krve

Šárka Královcová
30 let, Dubí u Teplic,
dopravní policistka,
dárcyně krve

Stačí zkumavka krve!

Vstupem do Českého národního registru dárců dřeně může pomoci každý – vy, vaše rodina, kamarádi i kolegové z práce.
Ideální věk 18–35 let.

www.kostnidren.cz

Český národní registr dárců dřeně

Český národní registr dárců dřeně (ČNRDD) byl založen počátkem roku 1992 s cílem pomoci těžce nemocným lidem v naší zemi a nastartovat program nepříbuzenských transplantací dřeně, které v té době byly u nás prakticky nedostupné.

Během téměř dvaceti let působení vyspěl ČNRDD v rozsáhlou organizaci s deseti smluvními dárcovskými centry a mnoha spolupracujícími transfuzními odděleními ve všech krajích, mezinárodně akreditovanými laboratořemi, organizačním i právním zajištěním. Je členem mezinárodní sítě registrů Bone Marrow Donors Worldwide, loni jako teprve čtvrtý registr na světě obdržel nejvyšší certifikát kvality, udělovaný Světovou asociací dárců (WMDA), a spolupracující Hematologicko-onkologické oddělení plzeňské fakultní nemocnice má celosvětově uznávanou akreditaci JACIE pro celý program transplantací kostní dřeně. Takovou sbírku punců kvality zatím neposbíralo žádné tuzemské či středoevropské pracoviště.

Koordinátorky registru dárců dřeně komunikují denně s desítkami českých i zahraničních transplantačních a dárcovských center a čeští dobrovolní dárci mohou pomoci zachránit těžce nemocné v kterékoliv zemi světa. Při plynulém nábore přibližně 1 500 dárců ročně, nejvíc z řad dobrovolných dárců krve, se počet členů registru koncem letošního roku přehoupne přes hranici 37 tisíc. Více než absolutní

počet dárců je ale podstatná vysoká kvalita dárcovské databáze. Použití vyspělých technik s typizací transplantačních znaků na DNA úrovni u všech nově registrovaných dobrovolníků v posledních letech umožnilo, že téměř 90% je jich takto vyšetřeno. To zvyšuje kvalitu registru

a dovoluje rychlejší a přesnější vyhledávání. Dárci ČNRDD jsou k dispozici k předběžnému výběru v rámci počítačové databáze pro nemocného do pouhé jedné hodiny. ČNRDD řeší ročně přes 250 žádostí o vyhledání dárcce pro české nemocné a kolem 450 žádostí ze zahraničí. Podle mezinárodních statistik patříme k neaktivnějším registrům vůbec.

7 pověr o darování dřeně

1. Seká se do kosti

Ne. Krvetvorné buňky se berou jehlami přes kůži nebo ze žíly.

2. Odběr bolí

Bolest bývá přítomna při obou způsobech odběru, ale je dobře snesitelná.

3. Darovat dřeň mohou jen mladí lidé

Ne. Věková hranice platí jen pro zápis do registru dárců dřeně.

4. Musím být v pracovní neschopnosti

Ne. Dárcce má při odběru nárok na čtyři dny placeného pracovního volna a jen zcela výjimečně potřebuje zůstat z práce doma o několik dní déle.

5. Odběr zanechá trvalé následky

Ne. Darování dřeně neovlivní u zdravého člověka ani jeho obranyschopnost ani jiné funkce organismu.

6. Dárcce dostane zapláceno

Ne. Darování dřeně je bezplatné. Dárcce dostane úhradu za cestovné a ubytování v odběrovém centru.

7. S dřením se obchoduje

Nikde na celém světě! Zdravotní pojišťovna nemocného hradí jen náklady na konečné vyšetření a odběr dárcce.

V něco věřit je fajn

Martin Malaska

Martin Malaska je naprosto ideální dárcem kostní dřeně. Zdravý, vysoký, urostlý mladý muž. K tomu je ještě veselý a upřímný. Setkání s ním přináší radost. Kolik nemocných by bylo asi šťastných, kdyby právě takoví, jako je on, byli těmi jejich zachránci, statečnými dárci kostní dřeně.

Martin žije a pracuje v Praze, ale pochází ze Štěpánova u Olomouce. Za rodiči, bratrem, kamarády a za svou motorkou se však každý měsíc stále vrací. V první třídě ho spolužák přivedl do skautského oddílu a v něm pak společně strávili dlouhé roky. „Jen v pubertě jsem ohrnoval nad skauty nos. Dokonce jsem z oddílu odešel, ale pak jsem se zas rád vrátil,“ přiznává se s odstupem. Se skauty se také věnoval oblíbené turistice. „Chodili jsme na čundry po Tatrách a Jeseníkách. Bavilo mě vymýšlet hry, závodit s dětmi,“ vzpomíná rád. Povahu mu jistě formovala i věřící rodina. „Babička z máminy strany byla pravoslavná, děda evangelík, z tátovy strany jsou všichni římskokatolíci. V této církvi mě pokřtili a od dětství až donedávna jsem dokonce ministroval. A nemyslete si, občas jsme od táty jako malí dostali nějaký ten štulec, když jsme kvedlali, že se nám to ministrování nelíbí! Pak jsem začal o víře v Boha přemýšlet a došel jsem k názoru, že je vlastně fajn v něco věřit. Vědět, že nade mnou

někdo bdí,“ na chvíli trochu zvážní Martin. Cesta k dobrým skutkům je pro takto připravené lidi jistě lehčí. V devatenácti se Martin stal dárcem krve. „Mám alergii na rybí maso, obával jsem se, že nejsem ten pravý. Ale zkusil jsem to a prošel jsem. Ve stejný den jsem se zapísal aj do registru dárců kostní dřeně. Kamarád, který mě s tím oslovil, mi dodnes závidí, že já už jsem dřev dával a on ne,“ směje se zas nedávny dárcem.

S nadsázkou popisuje i okamžik, kdy se dozvěděl, že právě on je tím vyvoleným, že právě on byl vytipován jako vhodný dárcem krvetvorných buněk. „Vloni před Vánoci, to jsem studoval v Brně, mě bratr požádal, jestli bych mu mohl zajet do jedné nedaleké dědiny pro levný motorový olej. Spěchal jsem a přemýšlel, jestli mám radši jet vlakem, nebo autobusem. Najednou slyším, jak mi zvoní mobil, a na displeji bliká neznámé číslo. Stroze jsem řekl: „Prosím?“ A na druhé straně se ozvalo: „Jste pan Malaska? Máte

pět minut?“ Já na to: „Vy jste určitě z nějaké banky nebo mobilní společnosti. Rovnou vám říkám, nemám zájem.“ Ale ženský hlas byl pohotový. „Ne, ne, ne. Já volám z Českého národního registru dárců kostní dřeně.“ Zbystřil jsem pozornost. Ta žena mi vysvětlila, že je zhruba poloviční pravděpodobnost, že bych mohl být vhodným dárcem pro jednoho pacienta s nemocí krvetvorby. To jsem byl samozřejmě v tu chvíli doslova ušesný, jaký že jsem hrdina, i když jsem se o to v podstatě nijak nezasloužil,“ glosuje s nadsázkou.

Ještě před koncem roku Martin podstoupil vyšetření krve v Olomouci a v dubnu, když se prokázalo, že je skutečně tím ideálním dárcem, prodělal i další podrobná vyšetření v Odběrovém centru v Plzni. Krátce poté, 25. května, nastal den D, kdy Martinovy zdravé buňky nastartovaly ozdravný proces u něko-ho, kdo balancoval na hranici života a smrti. To by však nebyl Martin, kdyby i ze samotného odběru a z tak vážné situace neudělal veselou příhodu.

„Přijel jsem den předem, ubytovali mě na pokoj se dvěma pány. Moc jsem toho ale nenaspal. Ne že bych se bál, ale oni tak strašně chrápali! Takže když mě odvezli na odběr a dali mi nar-

kózu, kterou jsem zvolil pro odběr buněk z lopaty kosti pánevní, sladce jsem usnul. A když jsem se probudil, byla to paráda. Jen mě trochu bolelo v zádech. Ještě jsem se dospal a v pohodě jel domů. Tam všichni jásali. Měl jsem dokonce i odpuštěný nedokončený semestr,“ vzpomíná.

Dnes Martin ví, že jeho buňky pomohly neznámé pacientce a nyní kolují v jejím těle.

Martin (vlevo) s kamarády skauty

Oba teď mají stejnou krevní skupinu. Martin Malaska v současné době pracuje v řetězci rychlého občerstvení v Praze. Jeho představy, které měl o své budoucnosti, se v hlavním městě zkrátka nenaplnily. Vtipkuje však, že se stal odborníkem na fritování. Nejspíš se časem domů na Moravu vrátí. Jeho srdečné, veselé povaze je tam líp než v anonymním velkoměstě. Nezbyvá než mu popřát, aby našel v životě uplatnění, které by ho každodenně naplňovalo stejně jako skutek, který pro záchranu lidského života vykonal.

**Někdy život visí na vlásku,
někdy na pár korunách.**

**Každý den onemocní v ČR
tři lidé akutní leukémií**

**DMS
KOSTNIDREN**

na číslo **87777**

www.kostnidren.cz

Dárcovská centra v České republice

Brno – Transfuzní oddělení a krevní banka FN

Jihlavská 20, 639 00 Brno

tel.: +420 532 233 920

Provozní doba: Po–Pá: 7.00–9.00 hodin – po domluvě

České Budějovice – Transfuzní oddělení

B. Němcové 54, 370 01 České Budějovice

tel.: +420 387 873 345

Provozní doba: Po–Pá: 7.00–9.00 hodin – po domluvě

Hradec Králové – Transfuzní oddělení FN

Sokolská tř. 581, 500 05 Hradec Králové

tel.: +420 495 833 562

Provozní doba: Po–Pá: 8.00–11.00 hodin

Liberec – KNL a.s. – Transfuzní oddělení

Baarova 15, 460 63 Liberec

tel.: +420 485 312 289

Provozní doba: Út a Čt: 13.00–15.00 hodin

Most – Transfuzní oddělení

J. E. Purkyně 270, 434 64 Most

tel.: +420 476 172 595

Provozní doba: Po–Pá: 8.00–12.00 hodin

Olomouc – Imunologický ústav FN a LF UP

I. P. Pavlova 6, 775 20 Olomouc

tel.: +420 585 415 116

Provozní doba: Po–Pá: 7.00–14.00 hodin

Ostrava – Transfuzní oddělení

17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava

tel.: +420 597 374 441

Provozní doba: Po–Pá: 7.00–14.00 hodin

Plzeň – Hematologicko-onkologické odd. FN

alej Svobody 80, 304 60 Plzeň

tel.: +420 377 103 825

Provozní doba: Po–Pá: 9.00–13.00 hodin

Praha – Odd. hematologie, biochemie a krevní transfuze ÚVN Střešovice

U Vojenské nemocnice 1200, 169 02 Praha

tel.: +420 973 203 217

Po–Pá: 7.00–10.30 hodin, krom 1. středy v měsíci

Ústí nad Labem – Transfuzní odd. MN

Sociální péče 3316/12A, 401 13 Ústí nad Labem

tel.: +420 477 113 453

Provozní doba: Po–Pá: 7.00–14.00 hodin, po domluvě

Naši spolupracovníci jsou živé srdce nadace

Nadace pro transplantace kostní dřeně patří mezi nejlépe organizované a fungující české charitativní společnosti s podporou mnoha významných osobností. Na jejím úspěchu se však významně podílejí také desítky spolupracovníků svou trpělivou a nezištnou prací, kteří působí po celé České republice. Ti se každoročně setkávají v Plzni při pravidelných školeních spolupracovníků, které je má informovat o novinkách ze života nadace a registru a ukazovat další možné formy spolupráce.

Neuvěřitelně energická Zdeňka Wasserbauerová (Otrokovice)

Před patnácti lety onemocněl vnuk Zdeňky Wasserbauerové leukémií. Jeho typ nemoci sice nevyžadoval transplantaci kostní dřeně, ale když se dozvěděla, že některé děti a lidé ji ke svému uzdravení potřebují, vrhla se do získávání dárců. „Nemoc vnuka mě samozřejmě jako babičku velice bolela. Abych se nezbáznila, začala jsem bojovat za nové dárce dřeně. Nejdřív v Barumu Otrokovice, kde jsem dlouho pracovala. Přihlásili se i takoví kluci, do kterých bych to nikdy neřekla,“ pochvaluje si. Dnes už je dobrovolníků přihlášených díky ní do Českého národního registru dárců kostní dřeně z otrokovického Barumu kolem tři stovek. Sedm z nich už kostní dřeň skutečně někomu nemocnému věnovalo.

Jenže paní Wasserbauerové to nestačilo. Začala hledat v okolí, spojila se se zlínskou transfúzní stanicí, kam začala dvakrát týdně docházet. Sama oslovuje dárce krve, kteří tam přicházejí, a přesvědčuje je a vysvětluje jim, jak je důležité být v registru zapsaní. Takto získala další dvě stovky lidí. Dalším krokem byly místní sdělovací prostředky, které na její popud potřebné informace uveřejňovaly. „Když jsem zjistila, že základní vyšetření HLA antigenů ve vzorcích krve potencionálních dárců dřeně stojí přes tisíc korun, začala jsem obstarávat finance. Kasičky pro mě byly náročné, protože nemám auto a musela jsem je nosit v tašce, proto jsem začala oslovovat instituce, města, obce v našem regionu a jeho okolí,“ popisuje paní Zdeňka. Že se jí daří, o tom svědčí fakt, že se jí každoročně podaří získat pro Nadaci pro transplantace kostní dřeně kolem 150 tisíc korun. „Na Zlínsku dnes máme na tři

tisíce dárců, z nichž 37 už kostní dřeň darovalo,“ zdůrazňuje.

Velmi jí těší podpora vedení Barumu. „Dalo do kolektivní smlouvy, že každému novému dárci kostní dřeně vyplatí dvoutisícovou odměnu. Ředitel se mě zeptal, jak může pomoci. Řekla jsem mu tedy o penězích na vyšetření vzorků krve. Na základě toho 14 lidí z vedení podniku už čtvrtým rokem daruje ze svého platu čtyři tisíce korun,“ chválí paní Zdeňka, která navíc ještě významně spolupracuje s nadací Šance na dětské onkologii v Olomouci.

Slovácko má štedrou duši Vladimír Výleta (Kyjov)

Před patnácti lety umístila Libuše Hašová, jejíž syn se přihlásil do registru dárců kostní dřeně, kasičku v Městské knihovně v Kyjově a připravila nástěnku, kde se mohli zájemci dozvědět víc. „Já jsem jí začal pomáhat. Když odešla do důchodu, umístili jsme kasičku do hlavní lékárny na náměstí. Za ta léta do ní lidé nasypali na podporu Nadace pro transplantace kostní dřeně na 300 tisíc korun,“ informuje Vladimír Výleta.

Druhá kasička funguje při různých příležitostech ve městě. Pravidelně se objevuje pod vánočním stromem nebo pod výšperkovanou májí na začátku května. Každý týden ji v té době pan Výleta s úředníky za přísného dohledu na policejní stanici vybírá a počítá vhozené peníze. Ty pak putují na konto

Tanečnici v krojích přispěli při festivalu Slováký rok

nadace. „Letos se u nás konal po čtyřech letech festival Slováký rok, na kterém se sešlo na 3 500 krojovaných účastníků. Kasičku jsme dali do Informačního centra a také jsme získali pěknou sumičku,“ říká.

Dobře ví, že v naší společnosti je velmi potřeba lidí, kteří mají sociální citění. „Když to vezmu osobně, máme tři syny, nejmladší se narodil postižený Downovým syndromem. To sice s nemocemi krve nemá nic společného, ale člověk ví, že jsou lidé, kterým je třeba pomáhat,“ svěřuje se Vladimír Výleta. V současnosti patří do týmu stabilních spolupracovníků nadace.

Zloději mě neodradí Jiří Fencka (Chomutov)

Do roku 1996 jezdil autobusem a byl dárce krve. Při vyšetření před dalším odběrem zjistili, že je něco v nepořádku. Onemocněl leukémií. Z chomutovské nemocnice převezli Jiřího Fencku na Hematologicko-onkologické oddělení FN Plzeň. „Tady jsem podstoupil před čtrnácti lety dvě transplantace kostní dřeně od mého bratra. Jsme jednovaječná dvojčata. První transplantace se nepodařila, druhá našťásti ano. Poležel jsem si na oddělení, kde mi věnovali tu nejlepší možnou péči, téměř osm měsíců,“ popisuje.

Uzdravil se a v roce 1999 projevil zájem spolupracovat s Nadací pro transplantace kostní dřeně. V Chomutově, městě, ve kterém žije,

se stal velmi platnou posilou nadačních snah. „Měl jsem jedenáct kasiček, tři z nich mi bohužel letos ukradli v lékárnách, ale i když mě to samozřejmě velmi mrzí, zlobí a zloděje nechápu, od další činnosti mě to neodradí. Starám se o zbývajících osm kasiček, roznáším časopisy Naděje – dělá mi to radost,“ uzavírá Jiří Fencka, který celkem do letošního roku vybral pro nadaci neuvěřitelných 582 621 korun.

Dárkyně i pacient pomáhají nadaci Dagmar Paterová a Zdeněk Švehla (Strakonice)

Dagmar Paterová a Zdeněk Švehla jsou jako spolupracovníci nadace ideální pár. Ona kostní dřeň darovala a on má transplantaci za sebou. Každý z nich má však svůj vlastní příběh. Dagmar Paterová darovala kostní dřeň v roce 2004 jedné české pacientce a Zdeněk Švehla podstoupil transplantaci o čtyři roky dříve od dárkyně ze zahraničí. I když dárkyně buněk našel pražský registr a inženýr Švehla se léčil v Praze, pro spolupráci si vybral registr plzeňský. Onemocnění se u Zdeňka na plno projeвило na jaře roku 1999. Tehdy se celá jeho parta asi třiceti přátel z volejbalu a ze strakonické nemocnice, kde právě Dagmar

MŮŽETE TO BÝT I VY, kdo pomáhá nadaci!

Volejte na:
377 521 753
602 685 768

Napište na:
nadace@kostnidren.cz

pracuje, domluvila a všichni se přihlásili do registru dárců dřeně. I když nikdo z nich nemohl svými buňkami Zdeňkovi pomoci, v registru vydrželi. Došlo jim, že jejich kostní dřeň může zachránit život někomu jinému. „*Transplantaci jsem podstoupil 6. dubna 2000. Doslova jsem se znovu narodil a ten den slavím jako své druhé narozeniny. O dva roky později jsem nabídl spolupráci nadaci, která mě oslovila svým programem. Měl jsem vnitřní pocit, že bych měl těm, kteří nezištně pomáhají, něco vrátit. Že se mohu podělit o své zkušenosti a jiným nemocným dát naději. Dagmara se ke mně přidala,*“ popisuje Zdeněk Švehla. „*Je úžasné, co nadace za téměř dvacet let dokázala. Mám dobrý pocit i z toho, že výtěžek z kasíček, se kterými jsme s Dagmarou začínali, se podílel i na dostavbě plzeňského centra pro ubytování pacientů s rodinami se symbolickým názvem U Pramenů. Poskytuje krásné zázemí dárčům,*

pacientům při jejich kontrolách i jejich rodinám, pokud přijíždějí zdaleka, protože v něm mohou téměř zdarma pobývat. Takový přístup je u nás neobvyklý,“ potvrzuje Zdeněk Švehla.

S Nadací pro transplantace kostní dřeně je spojená i jedna z tradičních strakonických akcí, pověstný předvánoční jarmark. Letos 8. a 9. prosince se uskuteční už posedmé v přísálí strakonické Sokolovny. Obvyklým nabízeným sortimentem za dobrovolné ceny bývají nejrůznější dárky a dekorativní předměty s vánoční tematikou. Vyrábějí je školy, domovy dětí, domy seniorů, umělecké dílny a další instituce. Nechybí hračky a různé lahůdky. Výnosy se každoročně pohybují kolem 50 tisíc korun. „*Ale není to jen o penězích. Důležitá je i fantastická atmosféra a pohoda, která jarmark provází. Je to též o vyvolání pocitu soucítění s těmi, kteří pomoc potřebují,*“ říká Dagmar Paterová, jejímž koníčkem jsou ruční práce, takže se také na přípravách dárců podílí. A nejen to – lidé si také chodí s organizátory jen tak popovídat a těm, kteří je neznají, oba vypráví svůj příběh o dárcovství a transplantacích kostní dřeně.

Sluníčka pomáhají vysvětlovat Ilona Lonsmínová (České Budějovice)

Ilona Lonsmínová pracuje jako zdravotní laborantka na Transfuzním oddělení Nemocnice České Budějovice. Před čtyřmi roky navštívila v Obecním domě v Praze tradiční Poděkování dárcům dřeně a tam ji tak chytl program Nadace pro transplantace kostní dřeně. Stala se tedy dobrovolnou spolupracovnicí. „*Pořádám sluníčkové sbírky v Českých Budějovicích a dělám u nás na transfuze osvětu. Mám na starosti nástěnky, pro-*

pagaci programu registru a nadace. Dělán ráda, protože jde o dobrou věc. Setkávám se s tím, že lidé vůbec netuší, o co se jedná, tak jim to vysvětluji. Sluníčkové sbírky mi k tomu hodně pomáhají,“ chválí.

Už tři sluníčkové sbírky proběhly v Českých Budějovicích ve spolupráci s místní Střední zdravotnickou školou a Vyšší zdravotnickou školou. „*Sluníčka vyrábějí jak tamní studentky, tak žáci základních škol, oslovujeme s tím i různé organizace,*“ informuje Ilona Lonsmínová.

Na světě je stále dobro Mája Švojirová (Plzeň)

Lékařka Mája Švojirová stála u zrodu Českého národního registru dárců kostní dřeně i Nadace pro transplantace kostní dřeně před téměř dvaceti lety. Celá léta pracovala na Hematologicko-onkologickém oddělení FN Plzeň, takže nemocné, jejich rodiny i dárce dobře znala. K mnohým z nich si vytvořila i blízký vztah. Odchod do penze pojala po svém. Začala pracovat na Transfuzním oddělení plzeňské fakultní nemocnice a s nadací samozřejmě spolupracuje dál. „*Těší mě, že nadace a registr úspěšně fungují. Lidé, kteří nám naprosto nezištně a ve svém volném čase pomáhají, dokazují, že na světě existuje dobro. Že jsou na světě lidé, kteří pomáhají jeden druhému. To nemá žádný jiný komentář,*“ vysvětluje.

I na transfuzním oddělení, kam přicházejí dárce krve, se setkává s lidmi podobného myšlení. Má radost, když přijdou mladí lidé, ideální dárce dřeně do 35 let a přihlásí se do registru. „*A potkávám tam dárce krve, u jejichž odběru kostní dřeně jsem v minulosti byla. Ať to byli přibuzenští, nebo nepřibuzenští dárce. Bývají to milá shledání. Vždycky popovídáme, co je nového. To je moc hezké,*“ těší se ze své nové práce Mája Švojirová.

Vánočky pletené a pečené s láskou Alena a Ivan Korcovi (Záluží u Stoda)

Ke spolupráci s manželi Korcovými přišla nadace trochu jako slepý k houslím. Alena a Ivan Korcovi žijí a pracují na statku Gigant, barokní kulturní památce ze 16. století, v malé obci Záluží u Stoda. Osud je sem zavál z Moravy, když povoláním zdravotní sestra paní Alena získala rodinný majetek zpět v restituci. Aby získali potřebné prostředky na nezbytnou nákladnou rekonstrukci, začali nejprve podnikat v zemědělství. Kulturní památka byla dokonce v roce 2005 zařazena do státního Programu záchrany architektonického dědictví.

Vánoční sbor dětí ze Záluží

A protože barokní stavba skýtá všelijaké možnosti, vdechli jí i kulturní život.

Jednou z nejpůvabnějších akcí, které právě

Kytarový virtuoz Štěpán Rak

ve prospěch nadace manželé Korcovi pořádají, jsou vánoční koncerty. „*Letos se 18. prosince bude u nás vánoční večer pořádat již posedmé,*“ slibuje Ivan Korec. Kdo tuto akci někdy navštívil, byl nadšený. Nejen že zážitek s krásné hudby umocňuje citlivě rekonstruované prostředí, jehož kořeny sahají až do 13. století, ale na hosty vždy čekají k teplému čaji velké, zlaté a mandlemi hustě sypané vánočky. Jen si zkuste představit dvacet takových domácích vánoček vyskládaných pěkně jednu vedle druhé! Nemůžete odolat. „*Manželka jich pokaždé napeče kolem dvaceti. Jen se po nich zapráší a dvacetikorunu za takový štrápek pečiva dá každý rád. Zvláště když se dozví, že obnos jde na vyšetření vzorků krve potenciálních dárců kostní dřeně,*“ chválí si Ivan Korec.

Hvězdy sportu i televize posilují registr dárců dřeně

Podzimní reprezentační přestávku využili fotbalisté Viktorie Plzeň vedle standardního tréninkového zatížení také speciálním způsobem – většina z prvoligového „A“ týmu v čele s kapitánem Pavlem Horváthem vstoupila spolu se zástupci vedení klubu do Českého národního registru dárců dřeně. Nechyběli ani trenér Pavel Vrba či generální manažer Adolf Šádek.

Kapitán Pavel Horváth

Vstoupit do Českého národního registru dárců může každý zdravý člověk ve věku 18–35 let. „Věkové omezení jsme stanovili zejména proto, že vyšetření odebraného vzorku krve stojí kolem dvou tisíc korun a nehradí jej zdravotní pojišťovny ani stát. Musíme je získávat činností Nadace pro transplantace kostní dřeně. Proto máme zájem, aby do registru vstupovali zejména lidé mladí. S přibývajícím věkem přirozeně

Trenér Pavel Vrba

přibývá v populaci i výskyt různých nemocí. U FC Viktoria jsme však kvůli věkovému omezení udělali pár výjimek. A rádi. Víme, že lidé spjatí se sportem jsou zdraví a v dobré tělesné kondici. Určitě by i oni mohli někdy nějakému neznámému nemocnému zachránit život,” říká ředitelka Nadace pro transplantace kostní dřeně

Manažer Adolf Šádek

Tváře TV Nova spojené s kampaní

Renata Jenšíková. „Klub FC Viktoria tímto svým spontánním rozhodnutím být připraven kdykoliv pomoci nemocnému člověku ukázal, že patří nejen ve fotbale do české první ligy, ale přímo i do skutečné Ligy mistrů. Všem hráčům moc děkujeme,” doplňuje Renata Jenšíková.

Hráči i trenéři podstoupili pod odborným dohledem přímo ve Štruncových sadech odběr jedné zkumavky krve. Celá procedura trvala u každého fotbalisty jen několik málo minut. „V tomto případě nebylo o čem přemýšlet, je zde přeci možnost zachránit lidský život. Spoustu kluků v kabině má rodiny a malé děti, takže se na danou problematiku kouká zcela jinými očima. Velkou radost mám však také z mladších spoluhráčů, kteří se zapojili prakticky bez výjimky,” uvádí k akci kapitán Západočečů Pavel Horváth.

K plzeňským fotbalistům se přidali i hokejisté týmu HC Plzeň 1929, kteří pomohou s propagačním programem dárcovství kostní dřeně. „Za dvacet let, kdy nadace a program transplantací kostní dřeně v Plzni funguje, je to poprvé, kdy zažívám i podporu místních osobností,” uvádí primář Vladimír Koza. „Na světě nejsou v podstatě žádné jistoty. Je však jisté, že všichni jednoho dne budeme medicínu potřebovat. Když vidím transplantované lidi z celé repub-

Karel Voříšek

liky, někdo je zcela zdravý, jiný má třeba sníženou kvalitu života, ale jsou veselí. Zažili totiž zkušenost, kterou my neznáme. Pro koho jiného bych měl něco dělat?” táže se primář Koza.

Už podruhé nabídla svůj vysílací čas propagační dárcovství kostní dřeně také nejsledovanější televizní stanice v Česku TV Nova. „Snažíme se chovat ke společnosti odpovědně. Jsme si vědomi skutečnosti, že jako nejsledovanější televize v České republice máme velký potenciál oslovit

přes obrazovky mnoho diváků a reálně ovlivnit výsledky kampaně. Právě to nás přimělo k zapojení do kampaně,” vysvětluje ředitel TV Nova Jan Andruško. Atmosféra zahájení kampaně postrčila k dárcovství i osobnosti, které doposud se vstupem do registru váhaly, například muzikanta Ondřeje Brzobohatého, který složil hudbu pro kampaň a honorář věnoval na konto Nadace pro transplantace kostní dřeně. „Myslel jsem si, že hudba a peníze budou stačit, po setkání s těmi, kdo touto životní zkouškou prošli, jsem ale dostal morální facku. Do registru se také přihlásím, přestože se bojím,” prozrazuje na sebe Ondřej.

Moderátor Televizních novin Rey Koranteng už sice nesplňuje věkový limit pro zápis do registru, ale rozhodně chce být v registru

Patricie Solaříková

zapsán. „Abych ušetřil nadaci peníze, náklady na vyšetření svého vzorku krve si zaplatím,” nabízí Rey Koranteng. Stejnou možnost mají i ostatní lidé starší 35 let, kteří chtějí do registru vstoupit. Co k tomu dodat? „Děkujeme, přicházejte!” vyzývá vyléčený pacient Otto Kobylák, který se díky transplantaci kostní dřeně loni 6. října podruhé narodil.

ZAPIŠTE SE NĚKOMU DO ŽIVOTA

Zlata Adamovská, Lucie Borhyová, Libor Bouček, Ondřej Brzobohatý, Renáta Czadernová, Markéta Fialová, Gabriela Gunčíková, Kristina Kloubková, Rey Koranteng, Iveta Kořínková, Vladimír Koza, Tomáš Krejčíř, Dana Morávková, Petr Rychlý, Patricie Solaříková, Jakub Štáfek, Petr Vágner, Miroslav Vaňura, Karel Voříšek

Tvůrčí tým:

Tomáš Medek - režisér, Martin Šacha - hlavní kameraman, Ondřej Brzobohatý - autor hudby, Ben Renč - fotograf, Miloslava Nováková

Nadace pro transplantace kostní dřeně
Na Roudné 123/212, 301 65 Plzeň, tel./fax 377 533 300

Český národní registr dárců dřeně
Na Roudné 123/212, 301 65 Plzeň. Tel.: 377 259 064
e-mail: nadace@kostnidren.cz, registr@kostnidren.cz

www.kostnidren.cz
Konto ČSOB 4343043/0300, eKonto: 4343043/5500
Tisk + DTP: Euroverlag Plzeň, **www.euroverlag.cz**
Redakce: Renata Jenšíková, Jana Kořínková, Lenka Velingerová, Tomáš Svoboda a spolupracovníci
Foto Obecní dům: Jiří Jiroušek
Nepronějné. Ev. číslo MK ČR E 19927.

Velice si vážíme vaší pomoci. Děkujeme.
Všechny informace o hospodaření Nadace pro transplantace kostní dřeně najdete na
www.kostnidren.cz